

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, ב' בכסלו, תשפ"א
18 בנובמבר, 2020
369/2020

לימודים ותעסוקה של בוגרי תואר ראשון במכללות האקדמיות לחינוך: נתונים מסקר השכלה גבוהה (2018)

Academic Colleges of Education, Studies and Employment: Data from Higher Education Survey

לימודים

- שיעור המסיימים את לימודי התואר הראשון במכללות לחינוך היה גבוה ביותר בקרב חילונים (99.0%), לעומת 73.4% בקרב חרדים¹ ו-89.5% בקרב דתיים.
- בדומה לאוניברסיטאות, כשלושה רבעים מאלו שלמדו לתואר ראשון במכללות האקדמיות לחינוך דיווחו שהם שבעי רצון במידה רבה עד רבה מאוד מהתואר הראשון בכלל (76.7%) ומרמת ההוראה (74.7%) ומסביבת הלימוד (73.3%) בפרט.
- בשלוש מכללות אקדמיות לחינוך, יותר מ-90% מבוגרי² המוסד היו ממליצים (במידה רבה או במידה רבה מאוד) על לימודים במוסד, ואילו בארבע מכללות אקדמיות לחינוך אחרות רק כ-50%.

תעסוקה

- 90.6% מבוגרי מכללות האקדמיות לחינוך היו מועסקים בעת ביצוע הסקר. שיעור זה אינו שונה באופן מובהק משיעור התעסוקה בקרב בוגרים שלמדו באוניברסיטאות (89.0%) או במכללות האקדמיות (91.8%).
- גברים בוגרי המכללות האקדמיות לחינוך עבדו במשך השבוע 4.5 שעות פחות מבוגרי האוניברסיטאות ו-6 שעות פחות מבוגרי המכללות האקדמיות.
- כשני שלישים (66.8%) מבוגרי המכללות האקדמיות לחינוך היו מועסקים בהוראה, לעומת 5.2% בקרב אלו שלמדו באוניברסיטאות או במכללות האקדמיות.
- כשלושה רבעים (72.2%) מהנשים שלמדו במכללות האקדמיות לחינוך היו מועסקות לאחר מכן בהוראה, לעומת כמחצית (47.8%) מהגברים.

¹ לפי דיווח עצמי, ראו הגדרות.

² בהודעה הנוכחית המילה בוגר מתייחסת לכלל הנדגמים שלמדו לתואר ראשון בהשכלה הגבוהה גם אם לא סיימו את לימודיהם.

- **אחוז קטן (2.8%)** מבוגרי המכללות האקדמיות לחינוך הרוויחו משכורת חודשית (נטו) בינונית עד גבוהה (10,000 ש"ח ויותר) לעומת **כשליש** מאלו שלמדו באוניברסיטאות או במכללות האקדמיות.
- אחוז המשתכרים משכורת (נטו) של 10,000 ש"ח ויותר בקרב בוגרי המכללות האקדמיות לחינוך **שלא עסקו בהוראה** לאחר לימודיהם היה נמוך (6.3%). בקרב אלו **שעסקו בהוראה** האחוז היה נמוך אף יותר (פחות מ-1%).
- לא נמצא הבדל מובהק באחוז המרוצים (במידה רבה או במידה רבה מאוד) מעבודתם בקרב אלו שעסקו בהוראה (87.8%) לבין אלו שלא עסקו בהוראה (87.7%), ללא קשר למוסד הלימודים או למקצוע הלימודים.

[להגדרות והסברים](#)

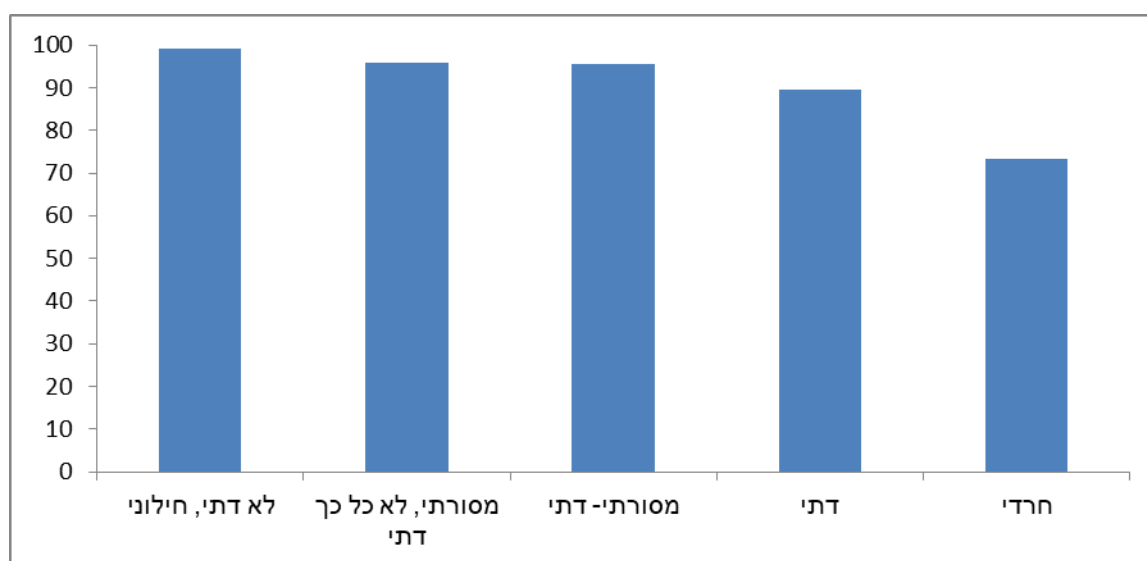
לימודים

ההודעה הנוכחית מתמקדת בלימודי התואר ראשון במכללות לחינוך ובתעסוקה שלהם 7 שנים לאחר לימודיהם וזאת על פי נתוני סקר השכלה גבוהה. הסקר שבוצע ב-2018, עקב אחרי סטודנטים שהחלו ללמוד תואר ראשון בתשע"א (2010/11) באוניברסיטאות³, במכללות האקדמיות ובמכללות האקדמיות לחינוך. בסקר הם נשאלו על לימודי התואר ועל תעסוקתם הנוכחית.

סיום לימודים

בשנת תשע"א 5,568 סטודנטים החלו ללמוד במכללות האקדמיות לחינוך. 87.3% מאלו שהחלו ללמוד במכללות האקדמיות לחינוך בתשע"א (2010/11) דיווחו בסקר (2018) שסיימו את לימודיהם. אחוז זה נמוך במעט (אך מובהק) מאחוז המסיימים בקרב אלו שלמדו באוניברסיטאות (91.2%), אך אינו שונה באופן מובהק מאחוז המסיימים בקרב אלו שלמדו במכללות האקדמיות (87.9%). מבין אלו שלמדו במכללות האקדמיות לחינוך, אחוז המסיימים הגבוה ביותר היה בקרב החילונים (99.0%), ואילו האחוז הנמוך ביותר היה בקרב החרדים (73.4%).

תרשים 1 - אחוז המסיימים מאלו שהתחילו ללמוד במכללות האקדמיות לחינוך בשנת תשע"א לפי רמת דתיות (2010/11)

התמחות (סטאד') במכללות האקדמיות לחינוך

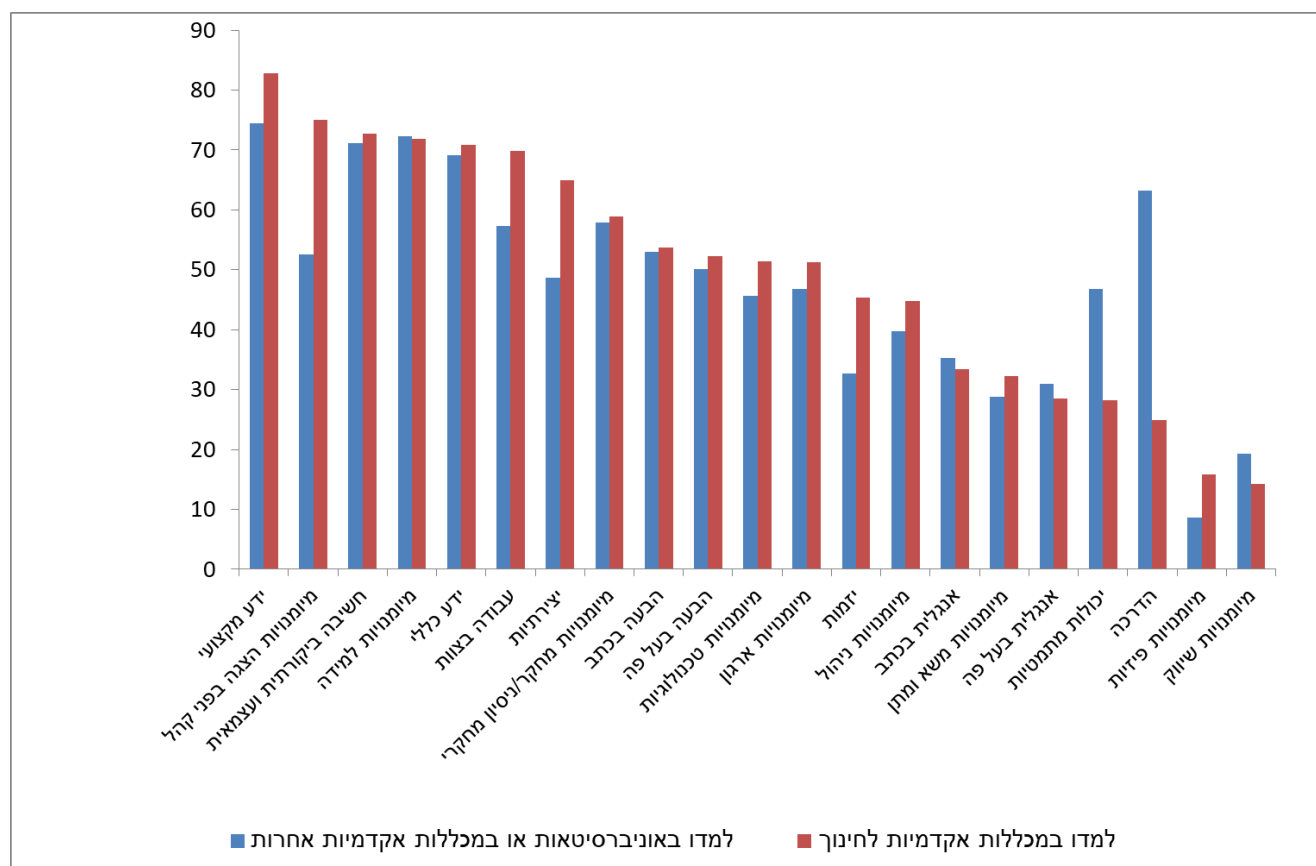
84.5% מבוגרי המכללות האקדמיות לחינוך עשו התמחות במקצוע (סטאד'). שלושה רבעים מאלו שעשו התמחות עסקו לאחר מכן בהוראה, לעומת כ-15.5% מאלו שלא עשו התמחות. 96.0% מאלו שעסקו בהוראה אכן סיימו התמחות. 82.8% מאלו שלמדו במכללות האקדמיות לחינוך דיווחו ששנת ההתמחות תרמה להם רבות מבחינה מקצועית, ו-72.2% דיווחו שהלימודים תרמו במידה רבה לתהליך ההתמחות.

³ האוניברסיטה הפתוחה לא נכללה בסקר השכלה גבוהה.

שיפור מיומנויות בלימודי תואר ראשון במכללות אקדמיות לחינוך

המיומנויות שאותן שיפרו⁴ הכי הרבה בוגרי המכללות האקדמיות לחינוך היו: ידע מקצועי (82.7% מהבוגרים) והצגה בפני קהל (75.0%) והמיומנויות שאותן הכי פחות שיפרו היו: מיומנויות שיווק (21.5%) ומיומנויות פיזיות (15.8%). הדרכה והצגה בפני קהל (63.2%-ו-75.0%, בהתאמה) הן מיומנויות שאותן שיפרו בוגרי המכללות האקדמיות לחינוך יותר מבוגרי מוסדות להשכלה אחרים⁵ (24.8%-ו-52.6%, בהתאמה) בפער ניכר. לעומת זאת, היכולות המתמטיות של בוגרי המכללות האקדמיות לחינוך השתפרו פחות מהיכולות של בוגרי מוסדות להשכלה אחרים (28.3% לעומת 46.7%, בהתאמה).

תרשים 2 - אחוז המדווחים על שיפור במיומנות* במהלך לימודי התואר הראשון בקרב אלו שהתחילו ללמוד בתשע"א (2010/11), לפי סוג מוסד לימודים

* במידה רבה או במידה רבה מאוד

⁴ אחוז המדווחים על מידה רבה או מידה רבה מאוד של שיפור המיומנות.

⁵ מכללות אקדמיות ואוניברסיטאות

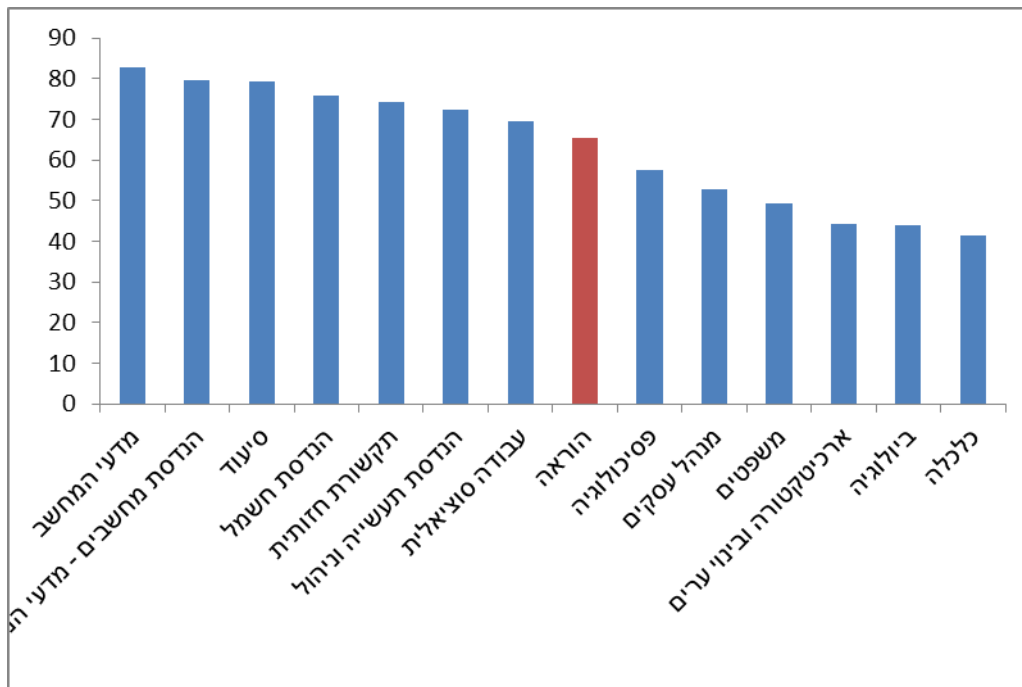
שביעות רצון מלימודי התואר הראשון

כשלושה רבעים מאלו שלמדו במכללות האקדמיות לחינוך היו שבעי רצון⁶ מהתואר הראשון בכלל (76.7%) ומרמת ההוראה (74.7%) ומסביבת הלימוד (73.3%) בפרט. לא נמצא הבדל מובהק במידת שביעות הרצון מלימודי התואר הראשון בין המכללות האקדמיות לחינוך לאוניברסיטאות ולמכללות האקדמיות, אבל שביעות הרצון מסביבת הלימוד במכללות האקדמיות הייתה גבוהה יותר. היו פערים בין המכללות האקדמיות לחינוך במידת שביעות הרצון מהתואר ומרמת ההוראה. בשלוש מכללות כל הנדגמים (או כמעט כולם) דיווחו על שביעות רצון מהתואר ומרמת ההוראה, לעומת פחות משלושה רבעים ב-6 מכללות.

המלצה על מוסד ומקצוע הלימוד

פערים גדולים נמצאו בין המכללות האקדמיות לחינוך השונות במידת ההמלצה שבוגריהם נותנים למוסד הלימודים שבו למדו לתואר ראשון (תרשים 3). בשלוש מכללות אקדמיות לחינוך, יותר מ-90% מהבוגרים המליצו על המוסד שבו למדו, ואילו בארבע מכללות אחרות אחוז הממליצים עמד על 50% ומטה. 71.3% מבוגרי מקצוע הוראה (במכללות האקדמיות לחינוך) ממליצים במידה רבה עד רבה מאוד על מקצוע לימודם. אחוז זה נמוך מהאחוז בקרב בוגרי מדעי המחשב (82.7%) והנדסת מחשבים (79.8%) וגבוה מהאחוז בקרב בוגרי כלכלה (41.3%), ביולוגיה (43.8%) ואדריכלות (44.3%).

תרשים 3 – אחוז הממליצים על מקצוע הלימוד שלמדו לתואר ראשון

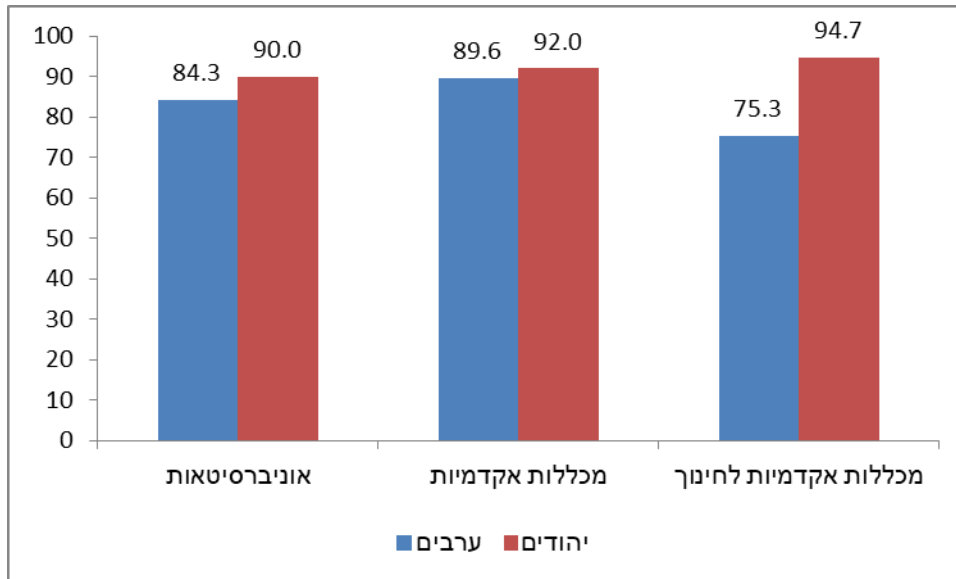

⁶ בכל מקום שכתוב שבעי רצון, הכוונה לשבעי רצון במידה רבה או במידה רבה מאוד.

תעסוקה

90.6% מבוגרי המכללות האקדמיות לחינוך היו מועסקים בשנת 2018, 7 שנים לאחר תחילת לימודי התואר הראשון. אחוז זה אינו שונה באופן מובהק מאחוז המועסקים בקרב אלו שלמדו באוניברסיטאות או במכללות האקדמיות. שיעור התעסוקה בקרב ערבים שלמדו במכללות האקדמיות לחינוך (75.3%) היה נמוך משיעור התעסוקה בקרב יהודים שלמדו במכללות אלו (94.7%) ומשיעור התעסוקה בקרב ערבים שלמדו באוניברסיטאות ובמכללות האקדמיות (84.3% ו-89.6%, בהתאמה).

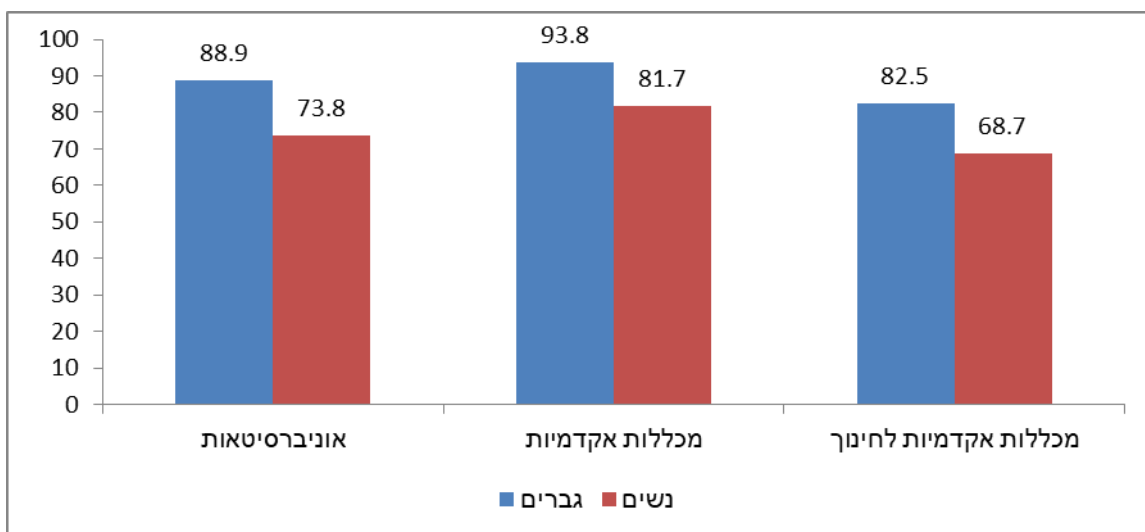
תרשים 4 – שיעור תעסוקה לפי קבוצת אוכלוסייה ולפי סוג מוסד, 2018, אחוזים

משרה מלאה

כשני שלישים מהנשים שלמדו במכללות האקדמיות לחינוך היו מועסקות במשרה מלאה (לפחות 35 שעות בשבוע) לעומת 82.5% בקרב הגברים. שיעורים אלו היו נמוכים לעומת אלו שלמדו מקצועות אחרים במכללות האקדמיות ובאוניברסיטאות.

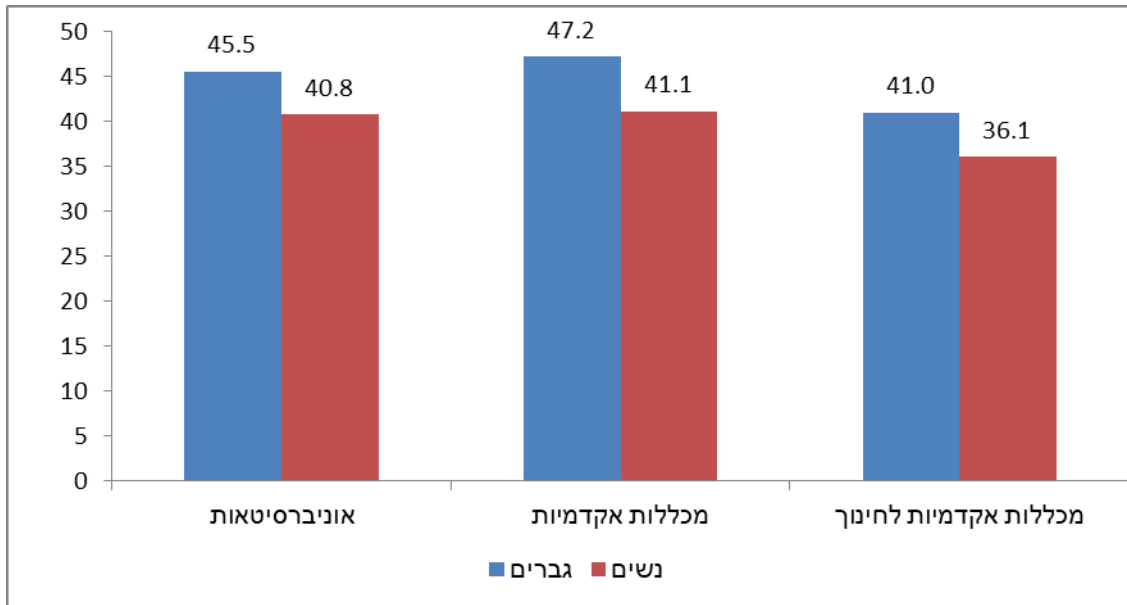
תרשים 5 – משרה מלאה מתוך המועסקים לפי מין ולפי סוג מוסד, 2018, אחוזים

ממוצע שעות עבודה שבועי

ממוצע שעות העבודה השבועי של בוגרי המכללות האקדמיות לחינוך היה נמוך מהממוצע של בוגרים שלמדו באוניברסיטאות או במכללות האקדמיות, הן בקרב גברים הן בקרב נשים. גברים בוגרי המכללות האקדמיות לחינוך עבדו במשך השבוע 6 שעות פחות מבוגרי המכללות האקדמיות ו-4.5 שעות פחות מבוגרי האוניברסיטאות.

תרשים 6 – מספר שעות עבודה שבועי ממוצע לפי מין ולפי סוג מוסד, 2018

תעסוקה בהוראה

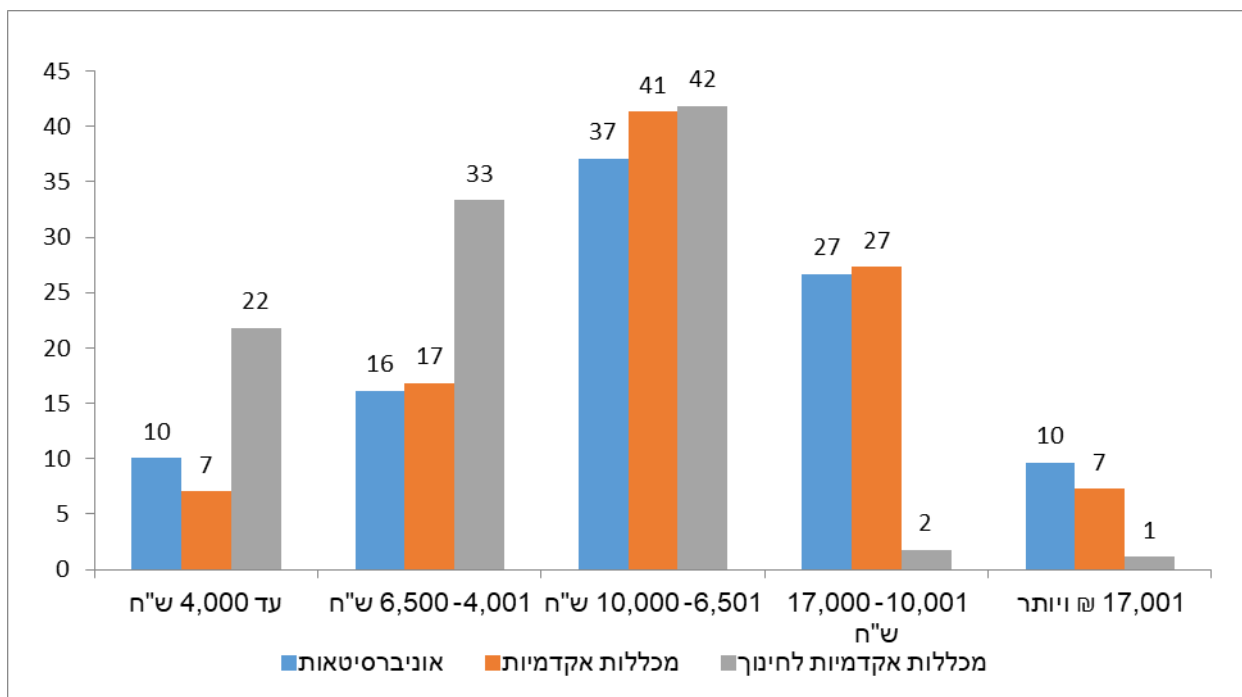
על פי הסקר, כשני שלישים (66.8%) מבוגרי המכללות האקדמיות לחינוך היו מועסקים לאחר מכן בהוראה, לעומת 5.2% מאלו שלמדו באוניברסיטאות או במכללות האקדמיות. בקרב אלו שלמדו במכללות האקדמיות לחינוך 22.4% היו מורים בחינוך היסודי, 19.1% מורים בחינוך העל-יסודי, 11.0% מחנכים בחינוך הקדם-יסודי ו-9.1% מורים בחינוך המיוחד. כשלושה רבעים (72.2%) מהנשים שלמדו במכללות האקדמיות לחינוך עסקו לאחר מכן בהוראה, לעומת כמחצית (47.8%) מהגברים. משלח היד הנפוץ ביותר בקרב גברים שלמדו במכללות האקדמיות לחינוך הוא מורים בחינוך העל-יסודי (29.9%), ובקרב הנשים - מורות בחינוך היסודי (26.3%).

שכר חודשי

כ-3 שנים לאחר סיום הלימודים, יותר ממחצית מאלו שלמדו במכללות האקדמיות לחינוך הרוויחו שכר נטו הנמוך מ-6,500 ש"ח לעומת כרבע בקרב אלו שלמדו באוניברסיטאות או במכללות אקדמיות. אחוז קטן (2.8%) מבוגרי המכללות האקדמיות לחינוך משתכרים במשכורות בינוניות עד גבוהות (10,000 ש"ח ויותר) לעומת כשליש מהבוגרים שלמדו באוניברסיטאות או במכללות האקדמיות. גם בקרב אלו שלא היו מועסקים בהוראה אלא במשלחי יד אחרים, לאחר לימודי התואר הראשון במכללות האקדמיות לחינוך, אחוז

המשתכרים משכורות בינוניות עד גבוהות (10,000 ש"ח ויותר) היה נמוך (6.3%). עם זאת, הוא היה גבוה בהשוואה לאלו שהועסקו בהוראה שם אחוז המשתכרים יותר מ-10,000 היה פחות מ-1%.

תרשים 7 – שכר חודשי נטו בקרב מועסקים לפי סוג מוסד, אחוזים

שביעות רצון מהעבודה

בסקר נשאלו הבוגרים המועסקים על מידת שביעות הרצון שלהם מעבודתם, באופן כללי ומאלמנטים שונים מעבודתם (כגון הכנסה וכדומה). 85.1% מבוגרי המכללות האקדמיות לחינוך היו מרוצים מעבודתם, בדומה לאחוז בקרב אלו שלמדו במכללות האקדמיות (88.0%) ובאוניברסיטאות (87.2%). כמו כן, לא נמצא הבדל מובהק באחוז המרוצים מעבודתם בקרב אלו שעסקו בהוראה (87.8%) לבין אלו שלא עסקו בהוראה (87.7%), ללא קשר למוסד הלימודים או מקצוע הלימודים.

סקר השכלה גבוהה: סקר השכלה גבוהה הוא סקר מעקב אחר סטודנטים לתואר ראשון במוסדות להשכלה גבוהה 7 שנים לאחר תחילת לימודיהם (תשע"א, 2010/11). אוכלוסיית הסקר היא סטודנטים חדשים לתואר ראשון בתשע"א (2010/11) במוסדות להשכלה גבוהה (אוניברסיטאות, מכללות אקדמיות ומכללות אקדמיות לחינוך) למעט האוניברסיטה הפתוחה. הסקר נערך בתשע"ח (2017/18) והוא בוחן את מצב התעסוקה, ההכנסות, שביעות הרצון ועוד של אותם הסטודנטים. מסגרת הדגימה של הסקר היא 43,342 סטודנטים לתואר ראשון ממוסדות להשכלה גבוהה, מתוכם נדגמו 10,300 סטודנטים והשיבו 8,554. [לפירוט המתודולוגיה של הסקר ראו נספח](#). ראו הודעות קודמת בנושא: [היי-טק: השכלה גבוהה, תעסוקה והכנסה - נתונים מתוך סקר השכלה גבוהה תשע"ח, השכלה גבוהה ותעסוקה: תעסוקה שבע שנים לאחר התחלת לימודי התואר הראשון](#).

סיום לימודים: שיעור המסיימים את לימודי התואר הראשון בהודעה מבוסס על דיווח עצמי. **התמחות בהוראה (סטאד'):** לקראת סוף לימודי התואר הראשון, לרוב בשנתם האחרונה מבצעים התלמידים במכללות לחינוך התמחות בהוראה בבתי הספר כחלק ממהלך לימודם. שיעור ביצוע ההתמחות בהודעה מבוסס רק על הדיווח העצמי בסקר הנוכחי (השכלה גבוהה).

רמת דתיות: רמת דתיות בקרב יהודים על פי הגדרה של הנשאל בסקר השכלה גבוהה. **שיעור מועסקים:** אחוז המדווחים על כך שהם עבדו בשבוע האחרון או שהייתה להם משרה שממנה הם נעדרו.

תעסוקה בהוראה: כולל נדגמים שדיווחו על משלחי היד האלה: מורים בחינוך העל-יסודי, מורים בחינוך היסודי, מחנכים בחינוך הקדם-יסודי, מורים לחינוך מיוחד, מורים אחרים לשפות, מורים אחרים למוזיקה, מורים אחרים לאומנויות ובעלי משלח יד בתחום ההוראה לנמ"א.

ממוצע שעות עבודה: ממוצע שבועי על פי דיווח הנשאלים בסקר השכלה הגבוהה. **אחוז המועסקים במשרה מלאה:** אחוז המועסקים במשרה שבה היקף השעות השבועי גדול או שווה ל-35 או שעל פי מקום עבודתו משרתו נחשבת למשרה מלאה גם אם הוא עובד פחות מ-35 שעות (למשל מרצה במכללה ואוניברסיטה).

שכר חודשי נטו: על פי דיווח הנדגמים בסקר השכלה גבוהה. **מכללות לחינוך:** מוסדות אשר הוכרו על ידי המועצה להשכלה גבוהה, והוסמכו להעניק תואר אקדמי בחינוך (M.Teach. , M.Ed. , B.Ed.).

בשנת הלימודים תשע"א (2010/11) היו 22 מכללות אקדמיות לחינוך: המכללה האקדמית לחינוך ע"ש ק"י, חמדת הדרום – המכללה התורנית לחינוך, המכללה האקדמית לחינוך תלפיות, סמינר הקיבוצים – המכללה לחינוך לטכנולוגיה ואומנויות, מכללת לוינסקי לחינוך (כולל המדרשה למוזיקה), אורות ישראל – המכללה האקדמית לחינוך מיסודן של מכללת אורות ישראל ומורשת יעקב, המכללה האקדמית לחינוך גבעת וושינגטון, המכללה האקדמית בית ברל, המכללה לחינוך גופני ולספורט ע"ש זימן במכון וינגייט, המכללה האקדמית הערבית לחינוך בישראל – חיפה, המרכז האקדמי לעיצוב ולחינוך ויצו - חיפה ע"ש נרי

בלומפילד, המכללה האקדמית לחינוך אורנים, המכללה האקדמית לחינוך על שם א. ד. גורדון, המכללה האקדמית הדתית לחינוך שאנן, מכללת סכנין להכשרת עובדי הוראה, המכללה האקדמית לחינוך ולספורט אוהלו קצרין, המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין, מכללה ירושלים, אמונה – האקדמית להוראת האמנות ולחינוך, מיסודן של מכללות אפרתה ואמונה, המכללה האקדמית הרצוג מיסודן של מכללות ליפשיץ ומכללת הרצוג.